د پیښور یاد

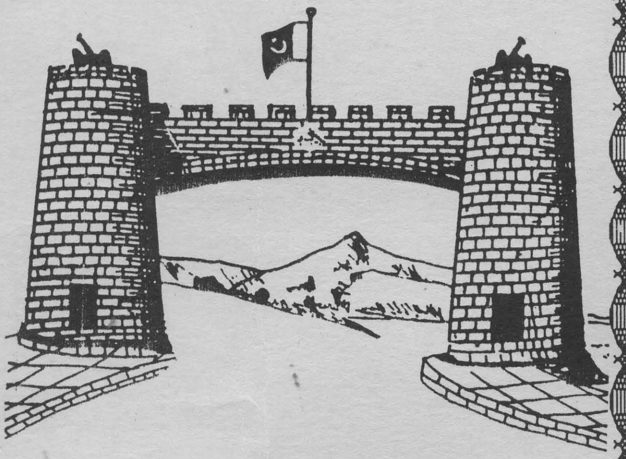

محمد زمان «مزمل»

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پېښور یاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

د "پېښور ياد" قصيده د خيبر
درانه او قدر من اديب
امير حمزه شنواري
ته اهداء کوم.
هغه چې د لواړگي د هسکو ئې
زما د هسکيرولو د بهير ننداري
شاعري ورکنگل کړه.

شکريه :

د قدرمن قاضي صاحب وقاد نه
مننه کوم چې د پېښور ياد رسالې
په طبعه کې ئې ماسره د پېښور
او پېښوريانو په ياد کې ځان
شريک کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدمه

دیوه ښار اویا یوه ملت په رابطه شعر او قصیده ویل اوبیا دداسي ښار او ملت په ارتباط چي دکلنو کلنو را هیسي دهغه سره داستعمار په خو له ددښمني او تر بگني مستي تراني زمو نږ په غوږو کي ازانگه کوي څه آسان کار نه دي داگران کار که اسانه کړي هم دي نو دپاکستاني ملت بي کچه ښیگړي آسانه کړي چي زمادملت سره ئي دتاریخ دیوه تور دور په لړ کي تر سره کړه .

زه پو هیږم چي زما دپاره بالذات څو مره گرانه ده چي ددیورند دي خوا ناخوړلو غوښو ته پاستي پاخه کړم ولي په پیښور کي زمادملت پتمن ژوند زما ویده شجاعت را ژو ندي کړ تر څو زه هم دیوه بیگانه ملت ښیگړه دبي خبره و کړو ستوغو او پیغورو نو ته تبي نکړم اوداحسان خاوند ته دافغان دشخي شملي په خوله توریالي مننه وړاندي کړم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پو هيږم چي په پيښور باندي به زه پدي نغده مينه دځينو له نظره محاكمه اودځينو نورو له نظره يو بل شان ښكاره شم ولي زه خلكو ته هر رنګ چي ښكارم خو ماته خپله دپيښور رنګ ډير په زړه پوري دي ما په دي مينه باندي څكه څوك پړكولي نه شي چي ديوي خوا پيښور زما په سر ډير ډير بو نه او دماكي ګاللي اودبلي خوا پيښور دفطرت (لمو نخ او پردي)ښاردي او په دريمه درجه كي هغه ازادي چي دلته ليدل كيږي هغه بي ساري او په زړه پوري ده داخوپه ځاي پريږ ده چي پيښور هسي دپيښور په خاطردغه مقام نلري څكه چي افغان داحسان دخاوندانو پاس نه شي هيرولي .

ماته كه پيښور ددي وړ ګرځيدلي چي دمره زړه پري و بايلم نو ما چي كابل پريښود نو طهران مي وليد او رياض هم . هغه تهران چي زمايو نيم مليون بي كوره يي دكمون دشره ۱۵ كاله خوندي كړل اوهغه رياض چي په هر كور كي ئي زما ديتيمانو مقرره كومك مياشت په مياشت بيليږي ولي ددي سره سره هغه معامله چي په پيښور كي دمهاجر افغان سره شوي دهغي حق زما دغه نيمګړي قصيده هم نه شي پوره كولي او هغه دتاريخ بي ساري ميلمه پالنه ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سیاسي اختلاف او خوااددري ملیونه
مهاجرینو په خو ندي کولو کي دهر پیښوري برخه یقیني ده
او پدي باب چي چا زیاته پا لنه کړي هغوي به دکمي پالني
دخاوندانو په باب زمو نږ دمنني څخه زړه نه تنګوي چي که
ښه هر څو مره کم هم وي خو ښه دي ولي کیسه لنډوم چي زه
پیښور ددي واړو اوچت ګنم او پدي کي زما خبر او شکریه
هغه د کوڅي عام پیښوري او پاکستاني ته متو جه ده چي
ددري ملیونو په پنځلس کلنه ملمیستیا کي تندي غونځي هم
و نکړي او که نه زه کله د کابل دکمو نستانو خبر په ځان
اخلم چي هغوي ووائي چي پدي کار زه دبیګانه ؤدپاره چو
پړکو م . خو زه ... زه چي چا د خپلو بچینانو سره په توره
شپه دکوره وایستلم هغه هم پیژنم اودغه دډیورند دي خوا
مسلمان هم ښه پیژنم چي پوره نیمه پیړي مي د روس په
لمسه هغه ته دبیګانه په ستر ګو کتلي ولي هغه زما په بده
ورځ دا دخپلو سرو دو ستانو په ظلم جنه ورځ په کار ... او
ښه په کار راغلل.

کیداي شي اوضاع عوض شي ... په افغانستان کي
هم او ضاع بل رنګ واخلي او دلته هم . حکو متو نه خو
اوس امریکا جوړوي مخکي روس اوامریکا په دواړو.
کیداي شي راتلو نکي حکو متو نه دغه دو ستي خداي
مکړه په دښمني بدله کړي ... کیداي شي دمهاجرینو نه یو
هم دلته پاتي نه شي ... دکمپ خبري ختمي شي ... را

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلو نکي نسل داخاطره له یاده و باسي ... او ضاع نوي رنګ واخلي او بي پاسي خوا ولاړه شي ولي پدي ابتدائي قصیده غواړم دپاکستاني ملت شل کلن پور په همدي ځاي پري کړم تر څو داقصیده ددي دواړو ملتونو ددوستي او وروروولي ددوام دپاره یو بل سند شي .

زه خپله په پیښورکي ډیر کم اشنایان لرم طبیعتاً دخلکو سره ئي خلطیت نلرم ولي زما دملت سره ددي خلکو پښتنولي اواسلامي رویي زه پدي کرښه ودرولم او تر څو ژوندي یم دپیښور او پیښور یانو یاد به زما په زړه کي ژوندي وي .

مزمل ۱۳۷۲/۸/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

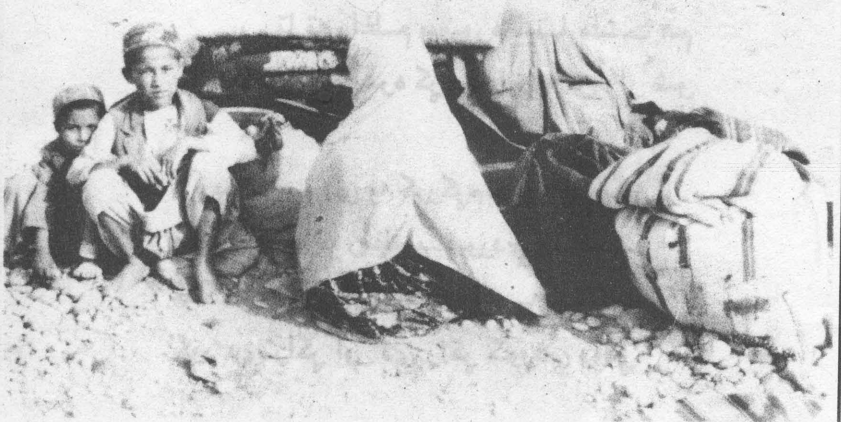

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پېښور ياد

پېښوركه مي دميني يكته ښار شو -   ځكه ماله په بده ورځ په كـــار شو
مديني په شان ئي ماله پــناه راكړه - هر وګړي مي بي كوروته انصارشو

دكمون خبر چي هلته كي په زور شــوه
په ما خپله خاوره تنګه لكه ګــور شـــوه
ما مي خپل او خپل وطن په ژړاپرېښــول
تيكه ماته په وطن كي نور پيغــورشـــوه

تا ته راغلم پېښوره ستــا ملـــت هم
زما له هره كړيـــدلي په تن زار شو

زه بي كوره دي په كوركړم،كور دي راكړ
پــور وړي درته راغلم پـــوردي را كـــړ
ځنګـلونو او بيديــاو دي پــــه آب كړم
كور دي راكړ اور دي راكړ ګوردي راكړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

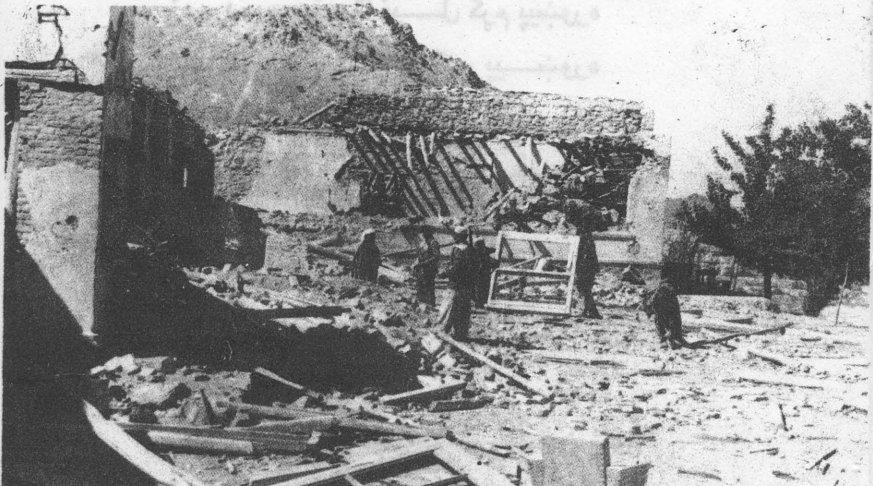

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما بچي هم ســـتادښنو دي پوروړي
پاس دي پيتي اوس زما داوړو بارشــو

تاته راغـــلمه دليـــريو لارو سترې
پســي لو ځي لرو هـــلي لـکه مړي
نه مي كور ژنه مي كار وَبيـــخ ختـلي
دصـــحرا كرلو و هـــلي ژرنده كړي

تا په كوركرم تا په كاركرم ټول ملت زما
ســتا په ميـنه دعــزت او دروزګــار شو

زه پردي وم خــوتاخپـــل كړم پيښوره
مسا فر دي پـه كابــل كړم پيـــښوره
ما پرون چـــي په تـروه تنـــده رتلي
تا په هغه تنده ښنـــكل كړم پيښـــوره

نن چي ستايم خوددي ســتايم مګـــرواوره
خداي دي ســاته او كـــه نه نوزماوار شو

زه چي ننګ داسلام واخستم پښـتون شوم
توره شپه مي وطن پريښوده بيــرون شــوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

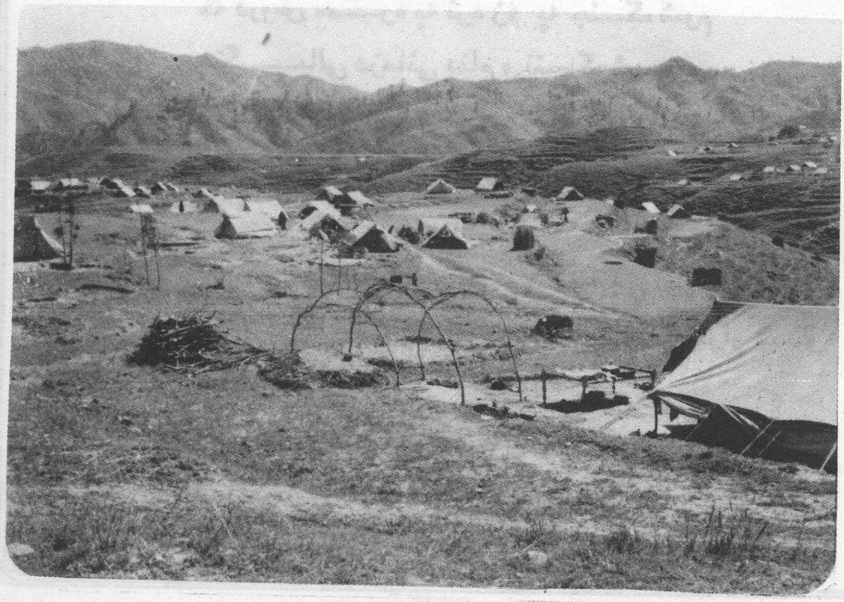

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل شوم زرشوم دهجرت په نوي ساه کي
زه مليون شومه له عزمه څو مليون شوم
ځکه تنګه شوه په ما خو زه پاڼه تلم
پيښورته چي زما دويم ديارشو
په بمو نو مي کلاوي سر نګون شوي
ستا صحراوي په ماڼکي چي پرون شوي
هلته ستړي زما له تا چي تاويدل به
دست غيب زما درغنده بدلون شوي

اوس چي خپل کبر په نيمه لار کي خوار کړم
انقلاب زما دبرم خوارو زار شو

که دروس سره په نره زه په جنګ شوم
جنګيالي دزماني دنام و ننګ شوم
ناشکسته روس سر ماتي ماتي و کړه
دخوشحال په اند چي زه ئي سرپه سنګ شوم

دالو ئي او فخر هلته مي نصيب شو
چي مي بال و بڼ په تاکي په کرار شو

زه دنورو غو ندي نه وايم چي جنګ کي
ما ور کړي زر او سردستا په ننګ کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنگ زما ژ ته مي ودريـــدي په ننـــگه
روس که وتبن ته لا يي زما په ځنگ کي

دوحشـــت شـپه مـي په تا با ندي رڼا شوه
دوسـت هغه دي چي په بده ورځ په کار شو

مسـافر نه وم ميلـــمه وم د لتـــه کي زه
زه دکور په شان دمه وم د لـــتـه کي زه
ټول ملـــت زما په خـــپله ميـلمه پال ژ
که هـر څـو پاره جـامه وم ذلته کي زه

«پاک ملت» ماته په زړه کي چي ځاي زاکړ
نو په پاک دنعــمتو نـــو بـــيرو بارشو

پيښوره ماته گر ان لـکه خپـل خـــاک ئي
دمه ځاي چي« دافغان »او هم دپـاک « ئي»
تو ريالي دي دتاريخ چـــه ميلمـــانه کـړل
ته په سترگو کي ازغي دهـر بنگيـلاک ئي

دتاريخ دلوي هجـرت کيـسه دي ويـوړه
ا فتخار ئي ستا په سـر لکه دسـتارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهاجر دستا دکور به پښتانه شي
په عزت به خپلي خاوري ته ستا نه شي
مخه ښه ورته په زور وايه انصاره
چي په بده مي خوشحال دي چي کانه شي

آچي ماته به ئي کتل اوهم ويل به ئي
بارشو داپيټي زمو نږ داوړو بارشو

داڅه لر عمر خو نه ؤ پيښوره
دشيدو ماشوم مي هم و کره دغره
په هر(اړکي) دي بدل کړل ما پو ستو نه
دهمت کيسه مي و لوله ژوره

مادديـن په خاطر شاکړله کابل ته
په استان دي دستانه ؤ بيرو بار شو

تا ته زما کيسه له هر چاده څرګنده
تول دستاشوو تر تخاره تر هلمنده
ماشو مان او بو ډاکان مي تاتر خوا کړل
طيارو چي زغلول کنده په کنده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مظـــلو مان لکـه باران چي اوریدل به
اوس په نورولکه ابردکـــوهســـــارشو

مهاجر چي زه دلـــــــوراودختـــک شــوم
بي اسري دي زه په سرو رغو کي ورك شــوم
ســرو غر مو او توروشپو سره ســـــپارلم
تنها پاتي په میــــدان لکه « شــلك» شــوم «۱»

داد مــخ داوښـــتو کســـان مي نه وو
هم خجل دبي وسي مي زوي ته پلار شو

نه مو کور نه مو خیـــمه ، نه مو بســـترۏ
خوندي کړي مــــو له ظلمه فقــط سر ۏ
دوطن دپریـــــښودو مـــي چـــاره نوه
دین ناموس ته مي پیښ شوي لوي خطرۏ

مادخـــداي په لسره دي وطن ته مخ کړ
غلیم خوښ شو چي دښمن لاړو فرارشو
حوادثو زه په سل کمپو نو خــــــورکړم
بیل له زو یه هم له پلاره هـم له ورور کړم

(۱) دلوګر دپیارو خیلو په دښته کي ګو ښي پروت کلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ته هيڅ را پاتي نه شو ل غير له خدايه
بې وسي لکه خيمه په ځان نسـکور کړم
کږوږي مي په هيواد کي خوانه شوي
ټول ملت مي ځکه هـسي ناکرار شو

مايو عـمرپه بيديا او ســفر تـير کړ
خلکو څه زده چي ماځرنګ محشر تير کړ
په داخل کي مي دګـټو لاندي ژونـــد ؤ
مه مي پو ښته چي مـي څرنګ بهر تير کړ

حو ضلي مي صبرو زغم دواړه ځلمي کړل
دغمو چي مي په کور بانــدي بيــګار شو

چي په کورکي دجنت غـوندي ويا لي تلي
چي په سيورو دباغچو کي ئي وږ مي تلي
سره غرمه کي مي ليد ل چي ديو ميل نه
داوبو دژي دلانــدي ئي خـــولي تلي
کـــر بلا داکـــوږي مي نه هيـريږي
جل وهلي ئي داجـــل سره کنار شـو
بي کسـي هم په پردي وطن چـــه راشي
ژو نـد ئي مه بوله دمرګه هــم سـواشي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په ورارو بورو کونهوچي څه تير شول
پرك به و چــوي كه په تيره باندي راشـي

چي يتـيم ئي ددسـتار او دڅـمر شي
نو دمور په سر ئي تا و دغـم دستارشو

داڅه ســيرو سياحـــت نه ؤ چي دلته
راشــــم ښاردپيــــښور او يائي بل تـه
په ما ســـل رنګه لمبـــي داور وي بلـي
دبابــــل اور ئـــي راوړي وه کابــــل ته

بتکـــده ئي دکـــمو ن کنهو کپر کړه
ابراهيم غـوندي مي قوم ځکه په نارشو

په كر هاله مـي چي څه را غله خـبر ئي
با جوړ ته هـم درواښت محـــشر ئي
ماته پاتي دكر هـالي مقــبره شـــوه
ستا كر هاله كي مشته شـولږدربدر ئي

زمـا كر هـــاله كي دو ينـو سيلابو نه
ستا كرهالي كي داوښكو رو دبــارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي مي ستر کو ديتيم ته چيري کوري
و به ويني پکي ســـل کر هالي نوري
داوطـــن ددرديدلو حــــادثـــو دي
په ماتم ني نن په تن کړه جامي توري

زه به کوم يو درته ښيم چي اعدام شو
زه به کوم يو درته ښيم چي په دار شو

مقـــبره د ه دســـرنـــو هـــره بـــاره
ده خــوابـــگاه دشهــيدانـــو هـــره گاره
لږ قـــدم په احتـــياط په احتـرام ږده
کـــکـــري دي د ســـرپـــو هـــر ه لاره

دافغان په کور کي دومره خلك مړه شول
ورك له مرگ دافـــغان دبچـــي پار شـــو

پيـــــښور ه زه بــــلاؤ کي را گيروم
مصيبت اوواويـــــلاؤ کي را کـــيروم
داچي ستا په کور ميلمه شوم تر نورووزه
زه دروس په ماجـراو کـــي را گير وم
بوريا بـــه ني دبـــل په تخـــت ور نکړم
که مي ملـــك لـــه حـوادثو په کرار شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا نه څه پټ کـــړم دکـــور ئي پيښـــوره
زما دبـــــدي ورځـــي ورور ئي پيښـــــوره
روس چي مات شو امريکا په ځان و يرېږي
مخـــــکي رېږي لرم نـــوري پيـــښوره

روس که لړشو تري خو ندي مي ټول جهان کړ
امــــريکا ته کــــوره څه کېږي نن ئي وار شو

گيله نکــړم له تــورا نه که لار نه وړي
دامت چي را ســـره کله بار نه وړي
زه له خپلو گيلمن يم چي خپـــل وژني
دد ښمن سره پخلا دي تلوار نه وړي

زه چي لوي او ځو مره لوړشوم مگرحيف حيف
پــــــه پيـــغور چـــي مي بدل هرافتـــخارشو

اوس د« من » زامن پر مو ړنړه شول ښاغلي
چي سړي ؤ هغه مړه شــــول يـــادي غلي
دقــــدرت دکـــــوړاکــــيو نه مــــا يوس يم
دمات شوي دښـــمن مخکي مي چي زغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان چي غواړي قوم به خـــودداسي سپکيږي
په جهاد دروند شوي قوم مي څنـــګه خوار شو

چي له تا نه ئي سر و کيش په کابل شــو
دپردو نه ئي لاس و خوت نور پخـپل شو
آ- اسلام چي دافغان نوم ئي ژونـدي کړ
لدي واړو ئي سوري سوري کـو کل شـو

وکم ظـرفي دقـــدرت په ورخ شکاريږي
دپـــــرون مجاهد څرنګه اشرار شـــو

زه په دام دازميښتو نو کي را کـــيريم
زه سپک کړي چي نخوت دهر امــير يم
زه بي لاري رهنــــماو کـــړم بي لاري
زه چـــيچلي ارادت او خــپل تد بير يم

په کتـــلي خپـــل کابل کي اسـير کر ځم
هم بد نـــام مـــــي پکي ږيره او دستار شو
پيـــــښوره زما زخــمو نه نه جـوړيږي
دانـــفاق وهـــلي زړو نه نه جــــوړيږي
دشمــنان دعقيــدي مـــــي وائي زړه کي
داســـلام په نام حـــزبو نه نـــه جـوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داســـــلام په نــامه كـــار دآزري كا
دعــو تكر مي دپرون اوس تيكدار شـو

دلته كــــــوره هر ظــالم پكي طرف دى
چي ښه وائي ځان ته هــــغه بي طرف دى
نن طرف او بي طـــرف دواړه مجـرم دي
چي پكي مي دملت ټول حـــــق تلف دى

دمنـــــطق خـــــبره لاړه زور مطرح دي
چــــي وژل كا هـــغه زيات پكي حقدارشو

پيـــــسوره داخه ژوند دي چـــــي په ماده
په وطـن بانــــــدي مـــي بل شان كر بلاده
څوك تري تشتي څـوك وردرو مي پـــه تريكو
هـــك حيران پكــي امي او هـــم ملاده

بي حيا چي پكي زور ومــــــونده نوهله
بنــــده خـــپله دهـــوس داقتـــدار شو

يو ملت مي څوټوټي شـــــو ته ني شـــماره
نيم په كور او نيم بي كـــوره نيـــم په لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوك په يو نوم ځوك په بل نو م كربښي كاږي
دتقســــيم خـــبره لاړه تـر مزاره

ولــسوال مي شهنـشاه شـو والي څه كړي
پدي مـلك دګډ وړي كـي كل اختـيار شو

چي تر ټولو ښـــه وژل كا نو جنـــرال شـو
چي په مرګ مو رتبي ور كړي دامو حال شـو
نه به تـــــه وي نه به زه وم كه ســــبا ته
خداي ني مكړ ه ځـوك په ديوكي مارشـال شو

ځـو مي دا نـــشي اخسـتي په خودكينږي
كـــنه تير هــــم ور سره زمو نوه وار شو

داسلام په نامه ځـانته كــار و باسي
په حــــيله هـر نـــاروا تــه لار و باسي
دا غ ميـــخو نه به دي ووهـــي په .سر كي
دا چي ګڼي له پښــودي خــــار و باسي

هــغه كل چـــي داوبو پر ځاي دي ويني
ور كــــولي اوس دستا دلاري خار شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوي اسلام مي تـري نه ننګ کا چي په نام ئي
داســـي لو بي رسـوا و کـړي څوك په بام ئي
چـــي په واك کي ئي ښکاره خپل حقيقت شو
او س پو هيږم چي دو که وه ښـــه مـــرام ئي

دشـــعار فضـل ئي لاړ خلك ئي نا وري
حقـــيقت کي ئي شکاره په اقتدارشو

پيښوره دغه ســـتو نزه به هم حل شي
دادتير غو ندي به بيـــا مي الله مل شي
دازاد افغانستان خوب چي رښتـيا شو
تير به دور دغـــــه دور دګُنــګل شي

انقـــلاب کي لاندي بانـــــدي او ترخي وي
چي دګل مينه مي کړه په لاس مي خار شو
دغه شـــپه به خداي ســبا کا پيښوره
غليمان به خـــــداي رسوا کا پيښوره
ګيوډي چي څو مره تاوکا باك ئي مکړه
دابـــــه ګډ وډتــول تبـــاکا پيښوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

يه زمـــا دبـــدو ورځـــو كلك مـــلګري
و به ګوري شنخ دستار كه رون ســهار شو

تا پـــريږدم چي دهجرت دشــپو ملګريه
ډير خـــفه يم دنكــبت دشــپو ملـــګريه
په قيامـــت چـــي پــلار له زو يه بيزاريږي
زه به ســـــتايم دقيــامت دشپو ملكريه

نه هيـــــريږي پيـــښور كله هـــيريږي
ځكـــه مــالره په بـــده ورځ په كـار شو

تــه زمــا دشـــهـيدانــو مقبـــره ئي
ته زما دمـــاشــو مانـــو خـــاطــره ئي
تازمـــا په ســـر بمـــونو ته تن ور كړ
ته زمـــا غـــورځنګـــونو كـــهواره ئي

پيښـــوره ته خـــو زه او زه خـــو ته يم
يـــو دبل نه چـــي په بده ورځ كي جار شو

تـــه زمـــا دهـــــجرتـــو نو خــاطره ئي
ته زمـــا دعظمتـــــو نـــــو خــاطره ئي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته ماته پاچاهان په سـلامي شول
ته زما دشـهر تـونـو خـاطره نې

روس مي مات ستا په بازو كړخوددي ستايم
چي منـكر دي څوك دښودي گناهگارشـو

خداي دي ساته پيښوره زماوطن شـوي
زمادډيـرونازولـو ته مـد فن شوي
ته چي هر څه يي خو نې ولي صحرا وي
ستازما دي هسكيرلو ته چمـن شوي
خداي دي ساته ددي دهر دسـپيرو نه
شاخ نې مات شه كه په تادكل گذارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ARIC
B
3.532
MUZ
4358

زماد ۱۳۵۳ کال دسلواغي دمياشتي دهجرت ملګري

شهيد شاابدال (محمد خان)

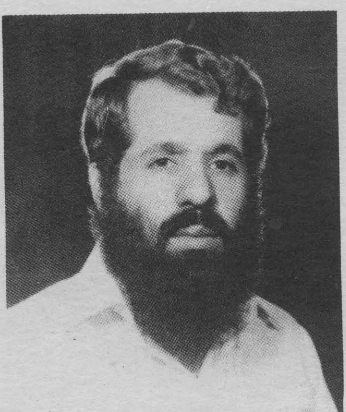

داکتر عبدالبصير (محمدانور)

محمدزمان « مزمل »

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library